

**MAGYAR HONVÉDSÉG
VITÉZ SZURMAY SÁNDOR
BUDAPEST HELYŐRSÉG DANDÁR**

1. sz. melléklet az 501/49. nyt. számhoz

**Az MH vitéz Szurmay Sándor Budapest Helyőrség Dandár
Kulturális és Rekreációs Igazgatóság
Stefánia Palota - Honvéd Kulturális Központ Könyvtár**

GYŰJTŐKÖRI SZABÁLYZAT

„A kulturális örökséghez tartozó javak múltunk és jelenünk megismerésének pótolhatatlan forrásai, a nemzeti és az egyetemes kulturális örökség egészének elválaszthatatlan összetevői; szellemi birtokbavételük minden ember alapvető joga. Az e fogalomkörbe tartozó értékek különös védelme, megőrzése és fenntartása, valamint a nyilvánosság számára történő széles körű és egyenlő hozzáférhetővé tétele a mindenkori társadalom kötelezettsége. Az információs társadalom és a demokratikus jogállam működésének alapfeltétele a könyvtári rendszer, amelyen keresztül az információk szabadon, bárki számára hozzáférhetőek. A könyvtári ellátás fenntartása és fejlesztése az állampolgárok és a társadalom egésze szempontjából szükséges, a könyvtári és információs szolgáltatás állami fenntartása stratégiai jelentőségű. A könyvtári rendszernek az állampolgárok érdekeit kell szolgálnia.

A társadalom közös érdeke a nemzeti, nemzetiségi kulturális hagyományok megőrzése, méltó folytatása, a közösségi és egyéni művelődés személyi, szellemi, gazdasági feltételeinek javítása, a polgárok életminőségét javító, értékhordozó tevékenységek, valamint az ezek megvalósulására létrejött intézmények és szervezetek működésének elősegítése, amely törekvés a kulturális alapellátás rendszerében testesül meg.”

(1997. évi CXL. törvény)

A könyvtár általános gyűjtőkörű, munkahelyi és városi könyvtári feladatokat ellátó nyilvános közkönyvtár. A könyvtár kiemelt figyelmet fordít a honvédség személyi állománya, a nyugállományú katonák, és nyugdíjas volt polgári alkalmazottak, valamint a polgári lakosság könyvtári ellátására.

A gyűjteményi jelleg követelményei:

- Az állomány legyen hézagtalan, minden tudományág a megfelelő művekkel legyen képviselve.
- Az egyes állománycsoportok, ismeretágak között a szükséges arány érvényesüljön.
- Folyamatosság legyen.

A könyvtári gyűjtemény számos ismeretágra kiterjed, figyelembe veszi a potenciális olvasótábor igényeit. Az általános gyűjtőkörön belül különös figyelem irányul a hadtudományi irodalomra. Az állomány vásárlás és ajándékozás útján kerül gyarapításra. A bővítés határait a mindenkori költségvetési kondíciók, a könyvtár anyagi lehetőségei szabják meg.

Tartalmi szempontok:

Általános művek: alap -és általános lexikonok, enciklopédiák, bibliográfiák, és évkönyvek válogatva találhatóak meg.

Filozófia, pszichológia, logika, esztétika: egyetemes és átfogó művek képezik a gyűjteményt.

Vallás: az egyetemes művelődés szempontjából fontos keresztény és nem keresztény egyházakat bemutató átfogó művek képezik a gyűjteményt.

Társadalomtudomány: gyűjtendők az átfogó jellegű, összegző munkák, statisztikák. A szociológia, a politika, a közgazdaságtudomány, a jog területén elsősorban az összegző, a gyakorlati szempontból fontos művek állnak rendelkezésre. Érdemi teljességgel gyűjtendő a hadtudományhoz, a honvédelemhez, és a hadsereghez kötődő szakirodalom. Nevelés, oktatás területén a könyvtár figyelemmel kíséri a tanulók, a szülők és a pedagógusok igényeit. Néprajzi műveknél gyűjtendők a magyarság szellemi és tárgyi értékeire vonatkozó munkák.

Természettudomány: minden ágában (környezetvédelem, matematika, csillagászat, fizika, kémia, biológia, földtudományok) gyűjtendők a korszerű ismereteket nyújtó, átfogó, népszerű ismeretközlő munkák.

Alkalmazott tudományok területén (orvostudomány, technika, mezőgazdaság, háztartás, szervezés, nyomdászat, közlekedés, vegyipar, élelmiszeripar, könnyűipar, számítástechnika, barkácsolás, építőipar) az általánosan érdeklődésre számot tartó, keresett ismeretterjesztő munkák gyűjtendők. Kiemelt figyelemmel kezelt terület a haditechnikai irodalom.

Művészetek: cél, hogy minden művészeti ágban, minden korszakra vonatkozóan az összefoglaló, általános ismereteket nyújtó művek rendelkezésre álljanak.

Sport: egy-egy sportág általános összefoglalásáról szóló munkák gyűjtendők.

Nyelv és irodalom: a népszerű összegzések, nyelvhelyességre, helyesírásra vonatkozó munkák képzik a fő irányvonalat. Gyűjtendők az irodalomtörténetek, írói életrajzok, irodalomkritikák, továbbá a magyar és egyes országok irodalmának, a külföldön élő magyar nemzetiségek és a világirodalom összefoglalásai, a kortárs írónemzedék nagyjait bemutató elemzések.

Földrajz: gyűjtendők a természetföldrajzi és gazdaságföldrajzi monográfiák, egy-egy kontinensre, régióra, országra vonatkozó leírások, átfogó kalauzok. Az útikönyvek közül a könyvtár előnyben részesíti a lakosság érdeklődésének megfelelő tájékoztató kiadványokat. Térképek közül a könyvtár beszerzi, és használatba adja országok, városok, tájak információs és turistatérképeit, atlaszait.

Történelem: gyűjtendők a különböző népek és országok történelmével foglalkozó művek, kiemelten a magyar történelem és a jelentősebb történelmi személyiségeket bemutató kiadványok.

Szépirodalom: gyűjtendők a magyar és a világirodalom klasszikus íróinak művei. A könyvtár használóinak igényeit figyelemmel kísérve kerülnek beszerzésre a kortárs magyar és külföldi szerzők művei.

Gyermekkönyvtár: kölcsönzési állományba gyűjtendők a gyerekek számára írt ismeretterjesztő művek a tudományágak minden területéről. Szépirodalom területén a magyar ifjúsági -és gyermekirodalom alkotásai közül az értékesnek és fontosnak vélt képes -és mesekönyvek, ifjúsági regények, versek, és színművek kerülnek gyűjtésre. A kötelező olvasmányok beszerzése elsőbbséget élvez. Gyűjtendők a magyar és világirodalom reprezentatív antológiái, szólásokat és közmondásokat gyűjtő kötetek.

Olvasótermi állományba kerül vásárlásra:

- általános, szaklexikonok és enciklopédiák, kézikönyvek;
- évkönyvek, adattárak;
- minden tudományág alapvető kézikönyvei, történetét feldolgozó, összefoglaló művei.

Segédkönyvtári állományba gyűjtendők a feldolgozó és tájékoztató munkát segítő kiadványok. Ezek tárolása a könyvtárosok által elérhető helyen történik.

Muzeális értékű dokumentumok: zárható szekrényben kerülnek elhelyezésre. Védett, ritkaságuk és értékük miatt különleges dokumentumokat kölcsönözni és másolni nem lehet, és csak külön engedéllyel vehetők igénybe.

Az időszaki kiadványok gyűjtőköre az általános gyűjtőkörhöz igazodik. A friss folyóiratok érkeztetése kardex lapon történik. Napilapokból gyűjtendő a legfontosabb országos napilapok. A többi periodikum gyűjtésénél az olvasói igények mérvadók.

A könyvtár mindazokat a folyóiratokat megőrzi, melyeket az olvasók, tanulmányaikat végzők kereshetnek. Megkülönböztetésre kerülnek a tartós megőrzésű dokumentumok -melyek a honvédelem tárgykörébe tartoznak-, valamint az 5 évre megőrzött és a tárgyév végén selejtezett periodikumok.

Zenemű és hangtárunkba gyűjtendő, anyagi korlátoktól függően a komolyzene, népzene, könnyűzene jeles darabjai, kiemelkedő előadók felvételei, irodalmi művek, nyelvi anyagok, valamint lehetőség szerint kerül bővítésre a hangoskönyvtári tartalom.

DVD-filmek beszerzése az olvasói igények alapján történik. Előnyt élveznek a magyar és klasszikus filmművészet alkotásai, a kötelező olvasmányok feldolgozásai.

Nyelv: Idegen nyelven gyűjtendő a népszerű és a klasszikus irodalmi alkotások. Elsősorban angol, német, francia, orosz nyelven. Ezen dokumentumok száma csekély, elsősorban a nyelvtanulást, nyelvgyakorlást szolgálják, beszerzésük nagymértékben függ az anyagi lehetőségektől.

Dokumentum típusok:

- Könyvek
- Folyóiratok
- LP lemezek
- Videókazetták
- Hangkazetták
- DVD-k
- CD-k
- Hangoskönyvek
- CD ROM-ok; DVD ROM-ok
- Plakátok, kéziratok, aprónyomtatványok

Csak könyvtári használatra alkalmas formátumú, illetve tartalmuknál fogva a könyvtár gyűjtőkörébe illeszthető faksimilék és egyéb bibliofil kiadványok kerülnek beszerzésre..

Különgyűjteményt képeznek a Honvéd Kulturális Központtól szülő dokumentumok nyelvi, földrajzi, kronológiai és formai megkötés nélkül (könyvek, hangzó – és képi dokumentumok, aprónyomtatványok, kéziratok, plakátok...). Tartós megőrzésük; hozzáférésük, kutatásuk a könyvtár vezetőjének engedélyéhez kötött.

Nem gyűjtendő a közép- és általános iskolai tankönyvek, műszaki szabványok és szabadalmi leírások.

A példányszám megállapításánál döntő szempont a várható felhasználói igény és a pénzügyi lehetőségek.

A könyvtár a saját gyűjtőkörét meghaladó egyedi igényeket könyvtárközi kölcsönzés keretében kéri más könyvtáraktól.

Az elveszett, elhasználódott könyvek és fölöspéldányok folyamatosan felülvizsgálatra, és a könyvtári állomány ellenőrzéséről (leltározásáról) és az állományból történő törlésről szóló szabályzat kiadásáról szóló 3/1975. (VIII. 17.) KM-PM rendeletnek megfelelően időszakonként törlésre kerülnek.

Budapest, 2020. október 01 -én

Mezei Andrea

Mezei Andrea
honvédelmi alkalmazott
könyvtárvezető